

Leerrede over Matthéüs 17: 1 t/m 8, uitgesproken op Oudejaarsavond 31-12-1956 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 48: 4
Lezen - Matthéüs 17

Voorrede.

Wij zongen zo-even:

Wij, o verheven Majesteit,
gedenken Uw weldadigheid
in 't midden van Uw heil'ge woning. ...

Bijna ligt er weer een jaar achter ons, waarin een ieder persoonlijk zijn eigen geschiedenis heeft gehad, zowel in voor- als in tegenspoed, in blijdschap en in leed. De leer van de Schriftuur is, dat: "Elke dag genoeg heeft aan zijn zelfs kwaad." Doch wij hebben met zulk een Majesteit te doen, Die Zich niet onbetuigd heeft gelaten, want als wij eens terugzien op het jaar dat achter ons ligt, in wát voor omstandigheden wij ook verkeerd hebben, inzonderheid als het was in een weg van lijden, en wij daarin die Majesteit nodig hebben gehad, heeft Hij Zich dan van ons onthouden? Als wij met onze zaken bij Hem aan de deur waren, hebben wij dan moeite en lijden zèlf moeten dragen? Of heeft Hij dan bewezen de God van Zijn Woord te zijn, de God der waarheid?

Bedenke dàt een ieder in de eerste plaats, want dat zijn zaken, waarbij wij aan het einde van het jaar wel eens bij stil mogen staan. In de honderdderde psalm lezen wij:

Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden;
Vergeet ze niet; 't is God Die z'u bewees.

Wegens onze zonden zijn wij hier veel jammer en ellende onderworpen, maar de weldadigheden die ons toekomen zijn verworven op Golgotha. Dáár heeft de Zone Gods het oordeel gedragen, het uitgebracht tot overwinning en op grond daarvan heeft God, als wij Hem in waarheid nodig hadden, in wát voor omstandigheden wij ook waren, bewezen: "Zie, hier ben Ik", en heeft Hij ons willen dienen. Laat ons dan Zijn weldadigheden gedenken. Niet met de borst vooruit te lopen: "Ja, wij zijn dit jaar weer door- en uitgeholpen", waardoor het "ik" bij ons zou rijzen. Maar om ons voor God te verootmoedigen.

Niemand onder ons heeft God ooit iets toegebracht. Ook dit jaar hebben wij Hem niets kunnen toebrengen. Als wij Hem iets toegebracht hebben, dan is het slechts zó geweest: "Wij hebben het van U, en nu geven wij het U als uit Uw hand." Zijn er dan geen redenen voor een ieder van ons, om de laagste plaats voor Hem in te nemen? Waarlijk, wij zijn hier veel moeite en lijden onderworpen, maar dat is de vrucht van de zonden. Dus temeer redenen om ons voor Hem te vernederen. Zijn weldadigheden en zegeningen zijn zaken om ons voor Hem te verootmoedigen. Mag ik er bij een ieder op aandringen, om bij het einde van het jaar in ernst te bedenken, dat wij het jaar úit niets meenemen van "ik", noch van iets aparts of iets bijzonders te zijn, noch van: "Dit is toch wel een jaar geweest met bijzondere dingen", en ons daarmee boven anderen zouden verheffen. Want dáár heeft God toch zo op tegen. De hovaardij heeft Hij altijd gehaat. Dat wij dan de laagste plaats voor Hem innemen, dàt is hetgeen Hij van ons vraagt. Dàt is de rechte, de goede weg! Laten wij het zo zeggen: die wij als christenen behoren te bewandelen.

Tekst:

Voor dit avonduur vragen wij uw aandacht voor de eerste acht verzen uit het ons zo-even gelezen 17e hoofdstuk uit het heilig Evangelie naar de beschrijving van Matthéüs, waar wij lezen:

1. *En na zes dagen nam Jezus met Zich Petrus, en Jakobus, en Johannes, zijn broeder, en bracht hen op een hoge berg alleen.*
2. *En Hij werd voor hen veranderd van gedaante; en Zijn aangezicht blonk gelijk de zon, en Zijn klederen werden wit gelijk het licht.*
3. *En ziet, van hen werden gezien Mozes en Elías, met Hem samensprekende.*
4. *En Petrus, antwoordende, zei tot Jezus: Heere, het is goed, dat wij hier zijn; zo Gij wilt, laat ons hier drie tabernakelen maken, voor U één, en voor Mozes één, en één voor Elías.*
5. *Terwijl hij nog sprak, ziet, een luchtige wolk heeft hen overschaduwde; en ziet, een stem uit de wolk, zeggende: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem!*
6. *En de discipelen, dit horende, vielen op hun aangezicht en werden zeer bevreesd.*
7. *En Jezus, bij hen komende, raakte hen aan, en zei: Staat op en vreest niet.*
8. *En hun ogen opheffende, zagen zij niemand, dan Jezus alleen.*

Zingen:

Psalm 90: 8 en 9

8. Uw gunst sterkt meer dan d' uitgezochtste spijzen; ...
9. Laat Uw genâ ons met haar troost verrijken, ...

Leerrede.

Het hoofdstuk, waarvoor wij uw aandacht vragen, vangt aan met: "En na zes dagen nam Jezus met Zich Petrus, en Jakobus, en Johannes, zijn broeder, en bracht hen op een hoge berg alleen". Als de evangelist hier spreekt van: "Na zes dagen", dan worden wij herinnerd aan het gesprek dat zes dagen tevoren had plaats gehad tussen Jezus en Zijn discipelen. Daarvan lezen wij in het voorgaande hoofdstuk dat Jezus aan Zijn discipelen vroeg: "Wie zeggen de mensen, dat Ik, de Zoon des mensen, ben?" Zij antwoordden daarop dat sommigen zeiden: "Johannes de Doper; en anderen: Elías; en anderen: Jeremía of één van de profeten." Op de vraag van Jezus: "Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben?", was Petrus' antwoord: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods." Bij dat antwoord moet het wel zo geweest zijn, dat al de discipelen goedkeurend geknikt hebben; já, zo was het bij hèn óók.

Daarna gaat Jezus hun verheven zaken zeggen: "Gij zijt Petrus, en op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen." Alsook: "Ik zal u geven de sleutelen van het Koninkrijk der hemelen." Nadat Jezus daarover gesproken heeft, gaat Hij hen verder leren dat Hij veel moest lijden. Het was de eerste keer dat Jezus Zijn lijden, dat komen zou, aankondigde. Diezelfde Petrus zegt dan: "Heere, wees U genadig! dit zal U geenszins geschieden." Hierop antwoordt Jezus hem: "Ga weg achter Mij, satanas! gij zijt Mij een aanstoot, want gij verzint niet de dingen, die Gods zijn, maar die der mensen zijn." Toen zei Jezus tot Zijn discipelen: "Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op, en volge Mij", en wat er verder volgt.

Het is zeer nuttig, dat wij vooraf bedenken, dat Jezus hun Zijn lijden heeft aangekondigd, alsook dat, wie achter Hem wil komen zijn kruis moet opnemen en Hem navolgen, om te beter deze geschiedenis te verstaan.

Jezus had de discipelen Zelf geroepen, de één uit een tolhuis, een ander van de vissersschuit en anderen weer op andere wijzen. Waar Hij sprak: "Volg Mij", hebben zij alles losgelaten: hun werkzaamheden, alles waarmee zij bezig waren en zijn Hem nagevolgd. Doch let er op, dat ook de discipelen allen mensen geweest zijn, die het niet voorzien hadden op kruis en op lijden, maar wel op voorspoed, op zegeningen, op zaligheid.

Jezus zondert hier drie van Zijn discipelen af, namelijk Petrus, Jakobus en Johannes, gelijk wel meer gebeurde. Ook in Gethsémané's hof heeft Hij hen apart bij Zich genomen, waar zij van nabij Zijn verschrikkelijk lijden hebben aanschouwd. Hier worden zij getuigen van een zodanige eer en heerlijkheid, dat Petrus er later nog van sprak in zijn algemene zendbrief, dat een stem van de hoogwaardige heerlijkheid tot Hem gebracht werd: "Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb", en verklaart, dat zij geen kunstig verdichte fabelen waren nagevolgd, maar aanschouwers zijn geweest van Zijn Majesteit en die stem hadden gehoord.

Jezus neemt dus die drie discipelen mee en brengt hen op een hoge berg alleen; doorgaans wordt daarbij gedacht aan de berg Thabor. Dat was niets bijzonders, want wij lezen in de Schriftuur: "Des daags was Hij lerende in de tempel; maar des nachts ging Hij uit, en vernachtte op de berg, om te bidden." Daarvoor verkoos Hij doorgaans de eenzaamheid.

Dat Christus met hen alleen op een berg ging, leek dus niets bijzonders. Hun gedachten zullen wel geweest zijn: dat is tot afzondering, tot gebed. Maar onverwachts wordt Christus voor hen van gedaante veranderd. Het staat hier bij Mattheüs aldus beschreven: "Zijn aangezicht blonk gelijk de zon, en Zijn klederen werden wit gelijk het licht."

Wonderlijk moet dat geweest zijn voor die drie discipelen. Want zij erkenden wel, gelijk wij zo-even aanhaalden wat Petrus had beleden, dat Hij de Christus was, de Zoon des levenden Gods, máár ... zal er niet dikwijls aan hun geloof getrokken zijn? Want, zei men niet openlijk: "Heeft iemand uit de oversten in Hem geloofd, of uit de Farizeeën?" En werden niet allen die de Christus beleden uit de synagoge geworpen? Wat was het einde geweest van Johannes de Doper, Zijn voorloper? Die was onthoofd, en dat op het bevel van zulk een goddeloze koning en op de wens van een nõg goddelozere vrouw. Het mòet dan toch wel, dat het geloof van die mensen soms geschud heeft.

Doch nu hebben zij een zó heerlijk gezicht, dat er geen plaats meer is voor twijfel. Dit is wat anders dan lijden, dan kruis, dan aan de heidenen overgeleverd te worden en te sterven. Héerlijkheid! Bij aanvang genieten zij al: hemel, overwinning, heerlijkheid. Wat moet dát voor die mensen geweest zijn! Christus in zulk een verheven, hemelse staat: Zijn aangezicht blinkend als de zon, en Zijn klederen wit gelijk het licht. Lukas vermeldt: "Zeer blinkend", en Markus: "Zeer wit als sneeuw, hoedanige geen voller op aarde zo wit maken kan." Dus: hemelse luister. Hier was niets aards, al het aardse was weg! Wij bedoelen: in wat zij daar aanschouwden. Want zij hadden er nog wel van bij zich, dát wel.

Er kwam nog méér, want niet alleen dat Christus in zulk een staat van heerlijkheid was, maar daarbij kwam nog een tweede zaak: "En ziet, van hen werden gezien Mozes en Elías, met Hem samensprekende." En dat in dezelfde heerlijkheid. Wat is hier het geval? Zij hebben aanschouwd wat hierboven zal zijn in heerlijkheid. Want hier zijn Mozes en Elías even rein, heilig en doorluchtig als Christus Zelf.

Er zou gezegd kunnen worden: "Maar ... dat zij Mozes en Elías zó maar kenden! Zó staat het er toch, want Mattheüs beschrijft, evenals Markus en Lukas, zonder nadere verklaring, dat Mozes en Elías met Hem samenspraken.

Zou het zo geweest zijn, dat Christus apart heeft gezegd: "Dàt is Mozes en dàt is Elías?" Dat lezen wij niet. Maar als er onder ons enige geestelijke kennis is gewerkt, dan weten wij, dat zaken die wij eerder nooit hebben verstaan, waar wij dus níets van wisten, als die zich bij ons aandienen, zó open en helder kunnen worden, dat wij verbaasd zeggen: "Oh, zijn die zaken zó?!" Bijbelplaatsen die wij nooit begrepen hebben, maar als die in de omstandigheden waarin wij zijn, zich bij ons aandienen, dan kan het wel zijn dat wij geen uitlegger meer nodig hebben, er geen kanttekenaar op na behoeven te kijken, ook geen Bijbelverklaring, maar zeggen: "Zó zijn die zaken." Dat komt door Zijn genade.

Laten wij hier ook opmerken, dat Jezus Zijn discipelen meegenomen heeft om hen verborgenheden te laten kennen waardoor zij, door het hun geschonken geestelijk licht, konden onderscheiden en verstaan: dàt is Mozes en dàt is Elías.

Opmerkelijk is ook dat wij hier niet lezen van Henoch en Elías. Immers, Henoeh was gelijk Elías ten hemel ingegaan zonder de dood te hebben gezien! Mozes niet, die is gestorven en begraven in Moab. Toch behoeft ons dat niet te verwonderen, want denkt eens even na hoe die zaken eigenlijk waren? Wat is Mozes' werk geweest en wat had Elías gedaan? De één z'n werk was, om zo te spreken, de kerk uit de wereld te leiden en van de ander om de wereld uit de kerk te bannen. Christus doet beide, opdat de kerk zou zijn als een reine maagd, zonder vlek of rimpel. In Mozes' tijd zat heel de kerk als gevangen in Egypte en in Elía's dagen zat heel de wereld in de kerk. Toen was de gouden kalverendienst staatsgodsdienst en voerde de Baäldienst heerschappij. Onder de genadehand van God zijn die beide dienstknechten dienstbaar geweest tot de vrijheid van de kerk, opdat genade als genade openbaar zou worden. En Christus doet het beide.

Bij Lukas lezen wij, dat zij beiden met Hem spraken: "Dewelke, gezien zijnde in heerlijkheid, zeiden Zijn uitgang, die Hij volbrengen zou te Jeruzalem." Dat is dus de weg waarin Hij gaan zou tot Zijn Vader, tot vrijmaking van de gehele gemeente, om die mee te nemen. O, uitnemend, verheven werk. Dat is een Koning, waarover wij ons niet behoeven te schamen, al is Hij geboren in een beestenstal. Want Hij is een Koning, Die óveral voor instaat. Hij is de ziel van Zijn gemeente, Hij is het leven zelf, de Zorgdragende niet voor véél, maar voor alles.

Och, laat ons dat bij aan- en voortgang leren. Dan is het niet zo erg, hoor, al snellen de jaren daarheen, het éne voor en het andere na. Want Jezus Christus is het Hoofd van Zijn kerk, van Zijn gemeente. Hij is gisteren en heden Dezelfde en in alle eeuwigheid, waar een dichter van zingt:

Houdt Christus Zijne kerk in stand,
zo mag de hel vrij woeden.
Gezeten aan Gods rechterhand,
zal Hij haar wel behoeden.

Al beleven wij dan nòg zo'n verschrikkelijke tijd en al ligt er een jaar achter ons waarin de kerk nog weer zoveel dieper is gezonken (en wàt zal het nieuwe jaar brengen?), Christus is nochtans het Hoofd van Zijn gemeente en is gezeten aan de rechterhand van God, Zijn Vader.

Hier, op Thabors hoogte, zijn er drie getuigen die gezien en gehoord hebben dat Mozes en Elías met Hem samenspraken. Dat moet van dien aard geweest zijn, dat Petrus, Jakobus en Johannes verrukt zijn geweest. Je mòèt hier maar in de ellende zitten....

Maar de profeet Hábakuk heeft toch verklaard, dat de rechtvaardige door zijn geloof zal leven. Ook Petrus verwijst hiernaar in zijn tweede brief waarin hij onder meer schrijft: "En wij hebben het profetisch woord, dat zeer vast is." In de Engelse vertaling staat zelfs: "Nòg vaster is."

Maar zoals wij zijn, zo waren ook de discipelen. Daarom, al zouden wij verstaan dat de rechtvaardige uit het geloof zal leven, toch hebben wij ook graag zichtbare, tastbare zaken. Dààr leven wij véél liever bij. Nu, zij ook! Zij zeggen: "Heere, het is goed, dat wij hier zijn; zo Gij wilt, laat ons hier drie tabernakelen maken." Voor henzelf? Neen, neen, dàt kwam zo nauw niet, maar: Voor U één, en voor Mozes één, en één voor Elías."

Zij wilden het graag zó houden, dat Christus in die verheerlijkte staat bij hen bleef, mèt Mozes en Elías. Daarvan wilden zij het genot trekken; om zo te spreken: het beginsel van de hemel al op aarde hebben! Is dat geen zaligheid?

Van Petrus lezen wij nog in de andere Evangeliën: "Want hij wist niet, wat hij zei." Hij was als in vervoering geraakt door wat daar plaats had. Maar, wat zij zò wilden houden, daar heeft Christus niet eens een antwoord op gegeven, ook niet behoeven te geven, want, geeft daar eens acht op: uit Wie is het werk van zaligheid? Uit Christus? Uit de Heilige Geest? Neen. De Uitdenker van het werk des heils is de eerste Persoon in het Goddelijk Wezen, God de Vader, díé God, bij Wie het ganse Adams geslacht in de schuld staat. Hij bedoelt: Zichzelf een eeuwige Naam te maken op de aarde, en Zijn Zoon te verheerlijken, maar niet om drie discipelen, die eenmaal mede de fundamentstenen zouden zijn van de Nieuw-Testamentische kerk, te laten genieten met het zó te houden. Neen, in het minst niet. Hij bedoelt de verheerlijking van Zijn Majesteit en de kroning van Zijn heilig Kind Jezus.

Er is een luchtige wolk, die hen overschaduwde. Daar is van de heerschappij, van het gezag van Gods Majesteit. Net zoals er een wolk was in de woestijn, die boven de tent der samenkomst was. Ook toen de tempel ingewijd werd, was er een wolk in het heiligdom, waardoor de priesters niet konden staan om te dienen vanwege deszelfs heerlijkheid. Zo is ook hier van het gezag van Gods Majesteit, de Uitdenker, de Oorsprong van alles.

"En ziet, een stem uit de wolk, zeggende: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem." Hoger Prediker is er nimmer geweest, en zuiverder Evangelie is er ook nooit gehoord. Want het is van God de Vader, Die rechtstreeks vanuit de hemel getuigt dat Zijn heilig Kind Jezus, Zijn geliefde Zoon is, aan Wie Hij het werk van zaligheid toebetrouwd heeft. Daarbij wordt gevoegd: "Hoort Hem."

En, hoe heeft Christus gesproken? Hij was begonnen met hen te roepen, zeggende tot hen: "Volg Mij". En in het voorgaande hoofdstuk (daarom hebben wij daar even bij stilgestaan), had Hij gesproken van Zijn lijden en dat wie achter Hem wilde komen, het kruis moest opnemen en Hem navolgen. En die eeuwige Majesteit getuigt: "Hoort Hem", of Hij te kennen wil geven: als gij naar Hem hoort, en u door Hem laat leiden, dan komt het goed. Dan moeten wij dus niet zoveel zien op wat wij gaarne hebben. Neen. Doch laat ons door Hem laten leiden en ons door Hem laten leren. Kijkt eens, zoals het daar was, hadden de discipelen het ook gaarne gehouden. En in het jaar dat achter ons ligt zullen ook wel omstandigheden voorgekomen zijn, waarvan men wenste: "Och, zó had ik het wel willen houden." Een ieder heeft zijn eigen geschiedenis gehad van voor- en tegenspoed, van blijdschap alsook van droefenis, ook van rouw.

Maar mag ik een ieder daar op wijzen, dat de Zone Gods door de Vader verordineerd en met de Heilige Geest gezalfd is tot onze hoogste Profeet en Leraar, tot onze enige Hogepriester alsook tot eeuwig en wettig Koning? Daarom is het woord van die hemelse Majesteit: "Hoort Hem." Laten wij ons dan door het Woord laten leiden. Dan kunnen wij heel gemakkelijk het oude jaar uitstappen en het nieuwe jaar weer beginnen. Want dan is heel het geval dit: dan lopen wij als aan de leiband. Maar dan moeten wij Zijn Woord plaats geven: "Hoort Hem."

Wij luisteren zoveel naar satan en naar de bedrieglijkheid van ons eigen hart. Satan heeft in het paradijs de mens voorgespiegeld: leven, vrijheid, als God zijn. Het bedrieglijk hart wil in geen enge band, het wil de ruimte hebben. Doch des Konings woord is: "Wie achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis dagelijks op, en volge Mij."

Maar ... die het doen, die kunnen er gewis van verzekerd zijn, dat straks voor hen zal aanbreken het nieuwjaar van het welbehagen des HEEREN. Wij bedoelen daarmee niet alleen in de weg van bekering, maar ook dat nieuwjaar, om alle lijden te mogen afleggen, alle kruis, en de ransel van de schouders te mogen werpen, de pelgrimsstaf uit de hand te mogen leggen, om in eeuwige heerlijkheid te genieten: leven, leven, eeuwig onsterfelijk leven. Want dat is verbonden aan: "Volg Mij".

Hoe is het nu met de discipelen toen zij hoorden: "Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb, hoort Hem"? Dan vrezen zij. Wij lezen: "En de discipelen, dit horende, vielen op hun aangezicht, en werden zeer bevreesd." Het woord van die reine, heilige, verheven Majesteit Gods strookt niet met de inzichten van de discipelen om tabernakelen te maken.

Is het spreken Gods in overeenstemming met de natuur van ons vlees, dat is: van de aardsghezindheid die wij van nature allemaal bij ons hebben? Neen, in het allerminst niet. Want zo wij de stem van God, ook door de prediking van Zijn Woord, in waarheid horen, dan is dat een bevel van de HEERE der heren, en dan moeten wij er voor opzij. Hier staat, dat zij ter aarde vielen, en zeer bevreesd werden.

Doch Christus is de Knecht van God, Zijn Vader, om te dienen. En wel zó: dat mensenkinderen, nietige schepselen, zouden verstaan dat Christus, dat ongeschapen Woord, óók vlees geworden is, en de broederen in alles gelijk is geworden, uitgenomen de zonde. Nu kunnen zij nog eens nader kennis bekomen hoe Christus is, ja dat Hij hen, onder het spreken van God, door en door kent en verstaat hoe zij zijn. Want wij lezen: "En Jezus, bij hen komende, raakte ze aan en zei: Staat op en vreest niet."

Wat bedoelt hier die lieve Koning? Dit: Mijn Vader heeft net zo als Ik uw heil op het oog. Verstáán wij dat allen wel? Want wij hebben God de eerste Persoon niet tegen tot zaligheid. Christus is éénswezens met de Vader en Zijn Vader is de Uitdenker van het werk des heils, en bedoelt ook niets anders dan ons welzijn. Daarom ligt ons welzijn hierin: "Hoort Hem, want Deze is Mijn geliefde Zoon." Het komt steeds daarop aan, dat wij Hem Heer en Meester laten, en dat wij ons laten gezeggen.

Opmerkelijk is het, hoe deze geschiedenis eindigt. Wij lezen: "En hun ogen opheffende, zagen zij niemand dan Jezus alleen." Is dat niet opmerkelijk: niemand dan Jezus alleen zien? Zij zagen niets dan alleen Hem met Wie men kan leven en kan sterven. Met Hem kun je gezond zijn en ziek zijn, voorspoed en tegenspoed hebben. Daarvan zegt de apostel Paulus: "Hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren." En als wij nu niets anders zien dan alleen Christus, niets anders erkennen en weten dan alleen Hem, dan zijn wij onnoemelijk rijk.

Gij zult zeggen: "Maar dat is nogal wat, om niets te zien dan alleen Jezus." Ja! En weet gij wanneer dat op het bekwaamst gezien kan worden? Als ook wij eens horen: "Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb, hoort Hem", en wij dan moeten aannemen, dat God in onze werken geen welbehagen heeft, niet in ons doen, noch in ons laten; noch in het één noch in het ander. Het beste èn het slechtste dat van ons komt, is allebei verdoemelijk. Alleen in Zijn Zoon heeft Hij Zijn welbehagen.

Als wij daarvan doordrongen worden, dan valt alles onder de heerschappij van God weg en blijft alleen Jezus over, waarvan wij zeiden: daar kun je mee leven en mee sterven. Paulus sprak daarvan: "Ik vermag alle dingen door Christus, Die Mij kracht geeft." En: "Als ik zwak ben, dan ben ik machtig." Want Paulus had ervaren dat de kracht Christi in zwakheid wordt volbracht. Als dan alles ontvalt, dan blijft dat over.

Daaruit wens ik bij het scheiden van dit jaar u allen toe, ook mijzelf, zóveel van het gezag van God te leren kennen, dat wij niets overhouden dan Jezus en Jezus alleen.

Deze tijd is een tijd van jammer en van ellende, en als wij zien op wat hierboven is, dan kunnen wij wel zeggen:

Vlied dan héén, o wrede tijd,
en breek aan, o storeloze dag van zaligheid.

Maar ... een ieder moet hier zijn loopbaan lopen. Er zijn onder ons kinderen: jeugd als God jullie leven en gezondheid geeft, hoeveel keren zult gij dan de jaarwisseling niet meemaken! Maar bedenk dan, dat Christus Jezus het leven is. Als gij niets ziet dan Jezus alleen, dan kunt gij door het leven en óók er úít! Al ontvalt ons hier het liefste dat wij hebben, nu deze, dan gene, maar Jezus is zo'n getrouwe Vriend dat Hij ons er dóór- en er úíthelpen wil. En als ons kruis zó zwaar wordt, dat wij het als niet meer kunnen dragen, dan wil Hij ons opnemen met het kruis en al, opdat wij niets zouden weten dan Jezus en Jezus alleen. Mag ik dan de jeugd opwekken: zoekt toch zulk een Jezus! Daar kun je mee leven, daarmee kun je door de tijd en met Hem kun je er ook uit.

Wat de middelbare leeftijd betreft: er ligt veel achter u, en er ligt nog vóór u, maar met Hem kan alles.

Zijt gij in ouderdom, zodat gij zegt: "Alweer een jaar voorbij, en hetzij zeventig of zo wij zeer sterk zijn tachtig jaren, maar het einde van alle vlees is de dood", merkt dan eens aan: je kunt met Jezus ook sterven. En dat kan zó gemakkelijk! Want Hem is gegeven alle macht, in de hemel en op de aarde; Hij is de Overwinnaar van dood, graf en hel. Hij wil de Zijnen in Zijn overwinning laten delen. Och, laat dan de tijd daarheen rollen, maar laten wij ons uitstrekken tot Hem, ons uitstrekken naar hetgeen vóór ons is.

Dat God Almachtig het gesprokene heilige, ons Zijn genade toeschikke, opdat wij zulk een Koning op waardige wijze eren en erkennen. Dat komt Hem toe; dat is Hij waardig. Dat Hij Zijn vriendelijk licht en aanschijn over ons doe lichten en Zijn Naam nog verheerlijke in Zijn werken, dat alles Gode tot dankzegging. Amen.

Slotzang.

Psalm 89: 7

Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort! ...

Zegen.